
NEW EDITION

“Epidemiology Foundations: The Science of Public Health”

Autor: Peter J. Fos; Izdavač: John Wiley and Sons Ltd, siječanj 2011; Broj stranica: 304; cijena 55 €.

Autor Peter J. Fos, iskusni stručnjak i predavač iz epidemiologije, ovom je knjigom dao novi doprinos ulozi epidemiologije u javnom zdravstvu. Knjiga obuhvaća povijesni osvrt i buduće trendove u epidemiologiji te prikazuje epidemiološke mjere zdravlja i bolesti. Pregledom epidemioloških istraživanja pokazano je kako se ona primjenjuju u praksi. Iznesene su i informacije o svjetskim bolestima i epidemijama.

U prvom poglavlju objašnjava se pojam javnog zdravstva te definicija epidemiologije, zatim zdravstvenih troškova, populacijskih trendova i globalnih zdravstvenih prijetnja i problema. Drugo poglavlje govori o povijesti epidemiologije, dok se u sljedeća tri poglavlja objašnjavaju pojmovi zdravlja i bolesti te epidemiološke mjere zdravlja i bolesti, kao mortalitet, morbiditet i dr. U šestom i sedmom poglavlju govori se opširno o vrstama epidemioloških istraživanja, (opservacijskim i eksperimentalnim) te načinima njihova provođenja. Pojednostosti epidemijskog procesa prikazane su u osmom poglavlju. Vrste preventivnih mjera i aktivnosti, svrha i način provođenja probira (screeninga), socijalne i ekonomske odrednice zdravlja obuhvaćene su u devetom i desetom poglavlju. Sljedeće poglavlje prikazuje način funkcioniranja javnog zdravstva u zajednici, uključujući radnike, agencije, programe te planiranje i evaluaciju rada u javnom zdravstvu. Na kraju su navedeni epidemiološki zadaci i problemi sadašnjice, kao što su kronične bolesti, rijetke bolesti, mjere pripravnosti za moguća izvanredna stanja.

U knjizi autor naglašava povezanost epidemiologije i javnog zdravstva te objašnjava kako epidemiologija utječe na javno zdravstvo ili, bolje rečeno, kako se

javno zdravstvo oslanja na epidemiološke podatke. Ti su podaci temelj za javnozdravstvene inicijative i autor naziva epidemiologiju temeljem i najvažnijom karikom javnog zdravstva. Izneseni su brojni primjeri iz područja kroničnih nezaraznih, kao i zaraznih bolesti te kako su epidemiologija i javno zdravstvo pozitivno utjecali na živote ljudi.

Za razliku od medicinske skrbi koja je usmjerena na pojedinca, javno je zdravstvo usmjereno na širu populaciju i zajednicu, na otkrivanje i praćenje zdravstvenih problema u zajednici, zdravstvenu edukaciju, prevenciju bolesti i promoviranje zdravstvenih usluga u zajednici. S druge strane, epidemiologija je znanost o kretanjima bolesti te faktorima koji utječu na zdravlje i bolest. Podaci iz epidemioloških istraživanja služe za identifikaciju zdravstvenih problema u zajednici te kao osnova za intervencije u javnom zdravstvu i preventivnoj medicini. Autor naglašava kako je javno zdravstvo, koristeći se epidemiološkim podacima, u zadnjih nekoliko desetljeća dovelo do značajnih promjena u unaprjeđenju zdravlja, pogotovo u području prevencije bolesti. Primjer kako epidemiološka istraživanja i javnozdravstvena inicijativa mogu donijeti konkretne i dugoročne pozitivne rezultate jest identifikacija povezanosti pušenja cigareta i raka pluća, odnosno srčane bolesti. Upravo je ta inicijativa dovela do obaveznog stavljanja natpisa o štetnosti pušenja na kutije cigareta.

U cijeloj knjizi autor stavlja naglasak na zdravlje stanovništva, socijalne odrednice zdravlja i globalno zdravlje. U svakom poglavlju nalaze se i odgovarajuće vježbe i zadaci s rješenjima za dodatno razumijevanje epidemioloških načela. Iznesene su i preporuke Udruženja američkih koledža i sveučilišta (Association of American Colleges and Universities), što čini ovu knjigu idealnom za nastavu i tečajeve o primjeni epidemiologije u javnom zdravstvu.

Selma Cvijetić Avdagić

ANNOUNCEMENTS

**26TH WORLD CONGRESS OF THE
INTERNATIONAL COLLEGE FOR
MAXILLOFACIAL SURGERY**

Maspalomas, Las Palmas, Gran Canaria,
Španjolska, 1.-4. veljače 2012.

U organizaciji Medicinskog (COM) i stomatološkog udruženja (COELP) Las Palmasa, kao i Sveučilišta u Las Palmasu, Gran Canaria (ULPGC), održat će se 26. svjetski kongres International College for Maxillofacial Surgery (ICMFS) 1.-4. veljače 2012. u Maspalomasu, Las Palmas, Gran Canaria, Španjolska.

Ovim putem nastavlja se tradicija udruženja koje je osnovano 1970. kao IAMFC (International Association for Maxillofacial Surgery) koje je 1993. promijenilo ime u sadašnje da bi dalo još veće značenje postspecijalističkom obrazovanju, putem brojnih tečajeva i kongresa, do sada 25. Također je uvedena kategorija Fellow of ICMFS koja se dodjeljuje zaslužnim članovima i dugogodišnjim suradnicima ICMFS-a.

Kongres sadržava ove teme: rak u području usne šupljine i glave i vrata, radioterapija i kemoterapija, kirurška rekonstrukcija, režnjevi, mikrokirurgija, ortognatska kirurgija, žljezde slinovnice, infekcije i stečeni deformiteti, zatim dječja kranioaksilofacijalna kirurgija, kirurgija baze lubanje, njega bolesnika, nutritivni aspekti, traumatologija lica i čeljusti kao i politraumatizmi, preprotetska i oralna kirurgija, implantati i koštana kirurgija usne šupljine, matične stanice, plazma obogaćena proteinima i biosintetski materijali za osteosintezu.

Predsjednik Počasnog odbora kongresa je Nj. Vel. Don Juan Carlos I, kralj Španjolske, a kongres raspolaže certifikatom Ministarstva zdravstva o priznavanju njegova značenja za javno i opće zdravlje.

Sažeci se mogu prijaviti do 16. prosinca 2011. godine, a do istog nadnevka moguća je registracija po sniženoj cijeni.

Više informacija o međunarodnom skupu dostupno je na web-adresi: <http://www.icmfs.es>

Milan Knežević

**30TH INTERNATIONAL CONGRESS ON
OCCUPATIONAL HEALTH**

Cancun, Meksiko, 18.-23. ožujka 2012.

Međunarodni skup medicine rada održat će se u Cancunu u organizaciji International Commission on Occupational Health (ICOH). Glavna je tema skupa medicina rada za sve: od istraživanja do prakse. Na skupu su predviđena plenarna predavanja, usmena priopćenja i posterske prezentacije.

Krajnji rok za slanje sažetaka je 30. lipnja 2011., a do istog datuma je moguća registracija po sniženoj cijeni.

Više informacija o međunarodnom skupu dostupno je na web-adresi: <http://www.icohcongress2012cancun.org>

Irena Brčić Karačonji

REPORTS

**EUROPEAN WINTER CONFERENCE
ON PLASMA SPECTROCHEMISTRY
ZARAGOZA 2011**

Zaragoza, Španjolska, 30. siječnja - 4. veljače 2011.

Četrnaesta po redu konferencija European Winter Conference on Plasma Spectrochemistry održala se u Zaragozi, Španjolska od 30. siječnja do 4. veljače 2011. godine u organizaciji Instituta za okoliš (Institute of Environmental Sciences, IUCA) i Grupe za analitičku spektroskopiju i senzore (Analytical Spectroscopy and Sensors Group, GEAS) Sveučilišta u Zaragozi. Glavna kongresna zbivanja bila su upriličena u jednom od kongresnih centara Zaragoze, World Trade Center (WTCZ), smještenom na sjevernoj strani rijeke Ebro u novom dijelu Zaragoze.

Ove je godine na konferenciji sudjelovalo 525 sudionika iz više od 30 zemalja. Znanstveni program skupa bio je sastavljen od 24 pozvana predavanja, 400 priopćenja (od toga 80 usmenih i 320 posterskih priopćenja), 4 kratka tečaja (Osnove masene spektroskopije induktivno spregnute plazme (ICP-MS), Laserska ablacija, Izotopna analiza i Specijacija/Metalomika) i jedne radionice (Workshop on Analytical Control Laboratories). Sama konferencija započela je ceremonijom otvaranja i svečanom dodjelom nagrada čiji su dobitnici ove godine Alfredo Sanz Medel, profesor analitičke kemije na Oviedskom sveučilištu, Španjolska i Frank Vanhaecke, profesor analitičke kemije na Ghentskom sveučilištu, Belgija.

U tjedan dana trajanja kongres je obuhvatio najnovije teme u području bazičnih istraživanja i primjene različitih izvora plazma (induktivno spregnute, *glow discharge* i plazme potpomognute mikrovalovima). Ove su godine posebne sekcije i najveći broj predavanja bili iz područja uzorkovanja potpomognutog laserom (*laser ablation*, LA) te

stvaranja 2D slika sadržaja elemenata LA-ICP-MS analizom (*imaging LA-ICP-MS*), specijacije, izotopne analize te primjene plazmatskih tehnika u području znanosti o nanočesticama.

Cijela konferencija sadržavala je brojna zanimljiva pozvana predavanja od kojih bih izdvojila predstavljanje ITER projekta, tj. izgradnje fuzijskog reaktora (International Thermonuclear Experimental Reactor) na jugu Francuske, koji se provodi na globalnoj razini. U tom projektu sudjeluju zemlje Europske Unije, Kina, Indija, Japan, Južna Koreja, Rusija i SAD, a cilj im je demonstrirati znanstveno i tehnološko ostvarenje fuzijske energije u mirovne svrhe.

Sažeci svih priopćenja objavljeni su u zborniku sažetaka.

Za vrijeme trajanja kongresa 20 je tvrtki izlagalo novitete iz područja analitičke spektrometrije (novi uređaji i njihovi dijelovi za različite primjene) i pripreve uzoraka za mjerenje.

Pored izvanrednoga znanstvenog programa, ove su europske zimske konferencije poznate i po zanimljivu društvenom programu. Tradicionalno najzabavniji dio društvenog programa je *Hot plasma party* na kojem sudionici, osim u znanstvenom programu, mogu u opuštenoj atmosferi uživati u međusobnom druženju i raspravama s kolegama, kao i stjecanju novih poznanstava. Ove nas je godine organizacijski odbor odveo izvan Zaragoze u vinariju San Valero. Osim toga, bile su organizirane jednodnevne aktivnosti poput skijanja na Pirenejima, golfa i posjeta romaničkim zgradama.

Na ovoj međunarodnoj konferenciji aktivno je sudjelovalo troje znanstvenika iz Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada iz Zagreba s posterskim priopćenjima.

Ankica Lulić

**XXII. HRVATSKI SKUP KEMIČARA I
KEMIJSKIH INŽENJERA**

Zagreb, Hrvatska, 13.-16. veljače 2011.

Hrvatski skup kemičara i kemijskih inženjera održan je u Zagrebu od 13. do 16. veljače 2011. godine. Organizatori skupa bili su Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa i Hrvatsko kemijsko društvo. U sklopu skupa održan je i Mini simpozij posvećen obilježavanju Međunarodne godine kemije 2011, 85. obljetnici izlaza časopisa *Croatia Chemica Acta*, 60. obljetnici *Kemije u industriji* i 25. obljetnici časopisa *Chemical and Biochemical Engineering Quarterly*.

Na skupu su sudjelovali brojni hrvatski i inozemni znanstvenici, stručnjaci, nastavnici i studenti čija su usmena i posterska priopćenja prikazana unutar šest sekcija (kemija, kemijsko i biokemijsko inženjerstvo, materijali, obrazovanje, zaštita okoliša, dizajn kemijskih proizvoda). Glavni cilj skupa je poticati izmjenu znanja i suradnju u svim područjima, a posebni naglasak stavljen je na interdisciplinarnu povezanost. Susret je otvoren predavanjima Zvonimira Maksića, dobitnika Državne nagrade za životno djelo, te dobitnice Državne nagrade za znanost Grace Karminski Zamola. Uz mnogobrojna plenarna

predavanja valja istaknuti predavanje dobitnice Nobelove nagrade za kemiju 2009. godine Ade E. Yonath, prve žene u 45 godina koja je dobila Nobelovu nagradu za kemiju. Na skupu je predstavila svoja dostignuća u istraživanju strukture i funkcioniranja ribosoma, što ima važnu ulogu u razvoju novih antibiotika.

Među mnogobrojnim usmenim izlaganjima obrađivale su se različite problematike, primjerice sastav i koncentracija lebdećih čestica PM_{10} na području Riječkog zaljeva, mogućnosti poboljšanja sustava rada bistrenja sirove vode akumulacijskog jezera Pakra za potrebe proizvodnje gnojiva Petrokemije d.d. čime se postiže siguran sustav bistrenja vode uz godišnju uštedu na plinovitom Cl_2 od 15 % te na $NaHSO_3$ od 50 %. U sekciji obrazovanje usmena su se predavanja bazirala na tome kako što bolje i prenijeti kemijske simbole, reakcije, sinteze, strukturu molekula da bi bili razumljivi i lako shvatljivi najmlađim generacijama za vrijeme njihova redovitog školovanja.

Na skupu je sudjelovalo pet znanstvenika iz Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada s posterskim priopćenjima.

Ivana Jakovljević